

C/ DOCTOR COBERA, 24
08328 ALELLA (BARCELONA)

TEL.: 93 540 64 83
FAX: 93 555 10 40

CORREU@ACTIUM.CAT

Actium[®]

GESTIÓ DEL PATRIMONI
HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC

Intervenció arqueològica
Passeig del Taulat, 149-195
Carrer Espronceda, 17-23

Barcelona
El Barcelonès

Del 9 al 21 de juliol de 2010

MIQUEL GEA BULLICH
ALELLA, OCTUBRE DE 2011

Memòria

CODI MUHBA
068/10

SUMARI

1. SITUACIÓ.....	3
2. MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC	3
3. CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC	4
3.1. Context històric.....	4
3.1. Antecedents arqueològics.....	5
4. MOTIVACIÓ I OBJECTIUS	5
5. FONAMENTS DE DRET.....	5
6. TREBALLS REALITZATS	5
7. METODOLOGIA	6
8. RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ	6
9. CONCLUSIONS.....	12
10. BIBLIOGRAFIA	13

ANNEX 1. DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

ANNEX 3. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

ANNEX 4. FITXES D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA

ANNEX 5. INVENTARI DE MATERIALS ARQUEOLÒGICS

ANNEX 6. RESULTATS ANALÍTICA RADIOCARBONI

FITXA TÈCNICA

Lloc de la intervenció	Passeig del Taulat, 149-195 / Carrer d'Espronceda, 17-23
Població i comarca	Barcelona (el Barcelonès)
Coordenades UTM	X=433853/ Y=4583814/ Z=3,6 (Fus 31N, ED 50)
Promoció	Servei d'Inversions i Espais Vials de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona
Execució obra	VOPI-4, S.A.
Execució intervenció	Actium Patrimoni Cultural, SL
Direcció tècnica	Miquel Gea i Bullich
Equip de treball	Tècnic arqueòleg: Núria Cabañas Anguita Oficials arqueòlegs: Francesc Carrer de Genover Guillem Vera Montiel
Codi MUHBA	068/10
Tipus d'intervenció	Preventiva
Activitat autoritzada	Seguiment d'obra i excavació arqueològica
Dates autoritzades	9 al 21 de juliol de 2010
Dates d'execució	9 al 21 de juliol de 2010
Paraules clau	Macrofauna / botons d'os / època contemporània
Resum	Durant el seguiment arqueològic dut a terme en el marc de les obres d'instal·lació de la xarxa per a la recollida pneumàtica de deixalles s'identificà un enterrament col·lectiu de macrofauna (èquids i cànids, especialment) amb traces evidents que fou parcialment utilitzat com a matèria primera per a la fabricació de botons.

1. SITUACIÓ

L'indret objecte de la intervenció abasta dos trams força extensos del carrer d'Espronceda i del passeig del Taulat de Barcelona on s'ha dut a terme un control de les remocions de terra efectuades per tal d'instal·lar una nova xarxa de recollida pneumàtica de residus. Les coordenades UTM que adjuntem, però, corresponen a la cantonada del passeig del Taulat amb el carrer de Lope de Vega, punt on s'ha localitzat una deposició intencionada de desenes d'animals de mida diversa que ha estat excavada en extensió:

Coordenades UTM (Fus 31N, datum ED50):

X=433853/ Y=4583814/ Z=3,6

2. MARC GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC

L'actual configuració de la comarca del Barcelonès és el resultat d'una voluntat racional per tal de no deixar la ciutat de Barcelona aïllada en el moment de la repartició comarcal del país. Aquest aïllament, de fet, s'havia accentuat després de que s'anessin annexionant, entre 1897 i 1921, tota una sèrie de poblacions que envoltaven la ciutat comtal: Sant Martí de Provençals, Sant Andreu de Palomar, Horta, Gràcia, Sant Gervasi de Cassoles, Sarrià, les Corts de Sarrià i Sants.

Així doncs, la creació de la comarca del barcelonès va servir per aglutinar, juntament amb la ciutat comtal, una sèrie de pobles que, de fet, atenent exclusivament la morfologia del territori, seria més lògic que formessin part de les comarques limítrofes. Seria el cas, per posar alguns exemples, d'Esplugues de Llobregat o Sant Just Desvern, integrats dins del Barcelonès però que, de fet, pertanyen a la comarca geogràfica del Baix Llobregat.¹

La ciutat s'assenta sobre una zona formada per terrenys quaternaris que hom coneix com a Pla de Barcelona. Aquest pla està obert a la mar i limitat, a l'oest, per la Serralada litoral i, a migjorn, per la falla que segueix, ran de mar, des de Garraf i el turó de Montjuïc, seguint pels turonets, ara integrats dins de la trama urbana, dels Ollers, del Tàber, de les Falzies, de la Bóta, etc., fins al turó de Montgat, més enllà del Besòs. El Pla presenta una zona de ruptura amb la presència d'un salt o esglaó d'uns vint metres, clarament visible en la morfologia urbana (les baixades de Jonqueres, de la Via Laietana o del carrer de les Moles, per citar alguns exemples). De l'esglaó cap a mar, a diferència del que trobem a la zona superior, no hi ha sòcol de llicorella ni de granit, sinó un mantell al·luvial format per les aportacions de les rieres, dels torrents, dels deltes dels rius veïns i del corrent litoral.

¹ Autors diversos, 1982:12

El sector comprés entre el citat esglaió i la mar és conegut com a pla de baix on, històricament, tenim notícies de la presència de maresmes i estanyols. Concretament, a l'àrea del Poblenou van existir, fins èpoques històriques molt recents, diversos estanyols que s'han mantingut en la toponímia del barri: el Bogatell, el Joncar o la Llacuna en són alguns exemples.

3. CONTEXT HISTÒRIC I ARQUEOLÒGIC

3.1. Context històric

El barri del Poblenou s'edificà, a partir del segle XVIII i, especialment, durant el segle XIX, en terrenys pertanyents al poble de Sant Martí de Provençals. La notícia més antiga d'aquest indret es troba en un document de l'any 989 on hi apareix ja el topònim "provençals".

Aquesta àrea havia estat històricament una zona humida pantanosa amb diversos estanyols. Sembla que és a partir dels segles XII o XIII quan s'instal·len les primeres masies a la zona com, per exemple, les de Can Canals o la de El Taulat d'en Llimona.

El creixement urbà, però, s'inicià sobretot en relació a la instal·lació, en aquest indret, de diverses fàbriques d'indianes, durant el segle XVIII, per la seva favorable situació prop de Barcelona, l'abundància d'aigua i de terrenys lliures per a edificar. El nucli primigeni del Poblenou s'organitzà al voltant de la Rambla i el carrer de Marià Aguiló, entre el carrer Pere IV i Taulat.

La industrialització comportà de forma paral·lela un important creixement demogràfic. La via principal que, en aquell moment de la primera meitat del segle XIX, connectava el Poblenou amb Barcelona era el passeig del Cementiri, l'actual avinguda Icària. El cementiri, construït el 1775, fou la solució als problemes d'higiene que provocaven els enterraments dels difunts dins de la massificada ciutat comtal, cosa que, de fet, comportà la prohibició d'enterrar dins de la ciutat a partir de l'any 1787.

La construcció del ferrocarril Barcelona-Mataró separà el naixent nucli urbà del Poblenou de la platja fins a finals del segle XX.

A partir de l'any 1870, el nombre de fàbriques va créixer de forma exponencial, gràcies en part al canvi polític i també a la desaparició de la fortalesa de la Ciutadella, situada entre el Poblenou i Barcelona. Això comportà també un creixement demogràfic exponencial i la creació de nous barris poblenovencs com els de la Plata i el d'Icària.

Entre totes les indústries varen prendre especial rellevància les manufactures de productes tèxtils com les de Ca l'Arañó, Can Felipa, Can Saladrigas, l'Escocesa o Torelló, per posar alguns exemples. Tot i que hi predominava el sector tèxtil també hi podíem trobar altres grans indústries com la fàbrica de mosaics i paviments hidràulics Escofet, la fàbrica de sabó i espelmes Can Rocamora o les fàbriques del ram del metall Can Torras i Rivièrre o Can Girona.

Els habitatges dels obrers d'aquestes fàbriques presentaven condicions sovint molt precàries, cosa que afavorí la cíclica aparició d'epidèmies com el còlera, el tifus o la verola que, fins ben entrat el segle XX, provocaren una gran mortaldat entre els habitants del Poblenou.

L'any 1897 Sant Martí de Provençals i, per tant, també el Poblenou, fou agregat a Barcelona conjuntament amb d'altres pobles de les rodalies de la ciutat comtal.

En aquell moment el Poblenou ja comptava amb vuit barris: La Llacuna, el Taulat, la Plata, Trullàs, la França Xica, el Darrera del Cementiri, Pequín i Somorrostro, els dos últims formats íntegrament per barraques.

La Setmana Tràgica de 1909 també afectà el Poblenou, on es cremaren el convent de les Franciscanes a la Rambla i la comissaria de policia.

La presència d'un important nucli industrial va fer que, durant la Guerra Civil, el Poblenou fos durament castigat pels bombardejos feixistes. La resposta del barri a aquests bombardejos fou la construcció de multitud de refugis, principalment per part dels mateixos veïns, tot i que alguns foren iniciativa directa de la Generalitat de Catalunya.

3.2. Antecedents arqueològics

No comptem amb cap precedent arqueològic a la zona.

4. MOTIVACIÓ I OBJECTIUS

La intervenció arqueològica és subsidiària del projecte executiu de recollida pneumàtica de residus al Poble Nou (Fase I) de Barcelona.

5. FONAMENTS DE DRET

La intervenció ha estat de caràcter preventiu, atenent la Llei 9/1993 30 de setembre del Patrimoni Cultural Català (DOGC 1807 de l'11 d'octubre de 1993) i el Decret 78/2002 de 5 de març del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC 3594 de 13 de març de 2002).

6. TREBALLS REALITZATS

S'ha efectuat un control arqueològic de les remocions de terra efectuades en tot l'àmbit de l'obra, agrupades en quatre actuacions (actuacions 1 a 4, vegeu l'annex 3) que implicaven, en tots els casos, l'excavació d'un tram de rasa i una excavació més gran, en el punt final de la

rasa, per a la instal·lació del dipòsit pertinent per a la recollida pneumàtica. A la cantonada del carrer de Lope de Vega amb el passeig Taulat, costat Llobregat / Muntanya, el descobriment d'una deposició massiva intencionada d'animals (Actuació número 1) va fer necessària una excavació manual en extensió de l'àrea afectada per la construcció del dipòsit d'aquella actuació.

7. METODOLOGIA

Registre estratigràfic

La metodologia utilitzada per aquesta intervenció es basa en el mètode de registre Harris / Carandini, que consisteix en el registre objectiu i en la documentació exhaustiva de restes i estrats, utilitzant per això un model de fitxes específiques.

Topografia i planimetria

Les restes s'han vinculat geogràficament amb les coordenades UTM, per tal de documentar i facilitar la interpretació de la seqüència estratigràfica. La topografia i la planimetria han estat tractats informàticament amb programari CAD.

Documentació fotogràfica

Per tal de deixar una constància visual dels treballs realitzats, així com de les restes aparegudes, s'ha realitzat un registre fotogràfic exhaustiu en format digital.

8. RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ

El seguiment arqueològic de les remocions de terra necessàries per a la instal·lació de la nova xarxa de recollida pneumàtica no va permetre documentar cap element o estrat arqueològic en els àmbits d'actuació números 2, 3 i 4 (vegeu Annex 3). Únicament l'excavació efectuada per tal d'instal·lar el dipòsit de recollida pneumàtica prevista a l'actuació número 1 va posar al descobert una deposició intencionada de macrofauna a la cantonada del carrer de Lope de Vega amb el passeig del Taulat, especialment èquids, tot i que també es recuperaren diversos exemples de petits cànids i felins.

L'estratigrafia documentada al sector estava formada pels panots i la preparació de formigó de la vorera actual (UE 100), un estrat d'anivellament contemporani format per llicorella i una terra de color groguenc aportada des d'un altre indret (UE 101). Al costat SO, sota l'estrat 101 se situaven les restes d'un dipòsit (UE 103) construït amb maons i ciment que, molt probablement, havia pertanyut a la fàbrica de paper "Papelera Española"² que s'havia ubicat

² Inicialment la "Papelera Española" havia estat la "Fábrica de Papel Conde de Godó", fundada per aquest personatge el 1912 per abastir el diari "La Vanguardia", també de la seva propietat, i posar fi així als conflictes que havia mantingut amb "Papelera Española". Curiosament, ambdues empreses acabarien fusionant-se l'any 1969 (La Vanguardia, 7 d'agost de 1969, pàg. 9)

en aquest indret fins fa pocs anys. Aquest dipòsit farcia el seu retall de construcció (UE 102) i es trobava amortitzat per l'estrat de llicorella UE 101.

El dipòsit UE 103 s'assentava directament sobre un estrat d'arena de platja (UE 106). A la part de l'excavació que no presentava restes del dipòsit contemporani l'arena de platja se situava a uns 1,15 m de profunditat (uns 2,37 m s.n.m.) respecte la cota de la vorera.

L'excavació en extensió va posar de manifest que, en època molt recent, durant la reurbanització d'aquest sector del Poblenou, s'havia dut a terme un rebaix general de l'àrea. La part NE de l'àrea excavada es trobava dividida en dos sectors per la presència d'una canonada de formigó contemporània (UE 110), la rasa de la qual, (UE 109) havia seccionat molts dels individus documentats. D'altra banda, al sector central de l'excavació se situava una petita fonamentació quadrangular (UE 113) construïda mitjançant un encofrat perdut, omplint el seu retall de construcció (UE 112).

Així mateix, també es va documentar un tub de ferro (UE 108) i la seva rasa (UE 114) que connectava directament amb la canonada de formigó.

Tant la canonada de ferro UE 108, com el tub de formigó UE 110 i la fonamentació UE 113 els hem de relacionar amb la indústria paperera que es va ubicar en aquest indret fins fa pocs anys.

A l'interior de l'estrat 106, format íntegrament per sorra de platja, vam identificar més d'una quarantena d'animals en connexió anatòmica que havien estat col·locats de forma arrencada seguint una orientació concreta (tenint en compte l'eix marcat pel crani i la part posterior de l'animal) que discorria, aproximadament, de NE a SO. Les característiques intrínseques de l'estrat on es trobaven dipositats els animals van fer impossible identificar cap fossa o retall relacionat amb la seva deposició. No obstant això, el fet que es trobessin tant agrupats, seguint més o menys una orientació definida i en connexió anatòmica, posa clarament de manifest una deposició conjunta o, si més no, molt propera en el temps.

S'ha procedit a renumerar els individus exhumats a camp per tal d'obtenir una relació correlativa, atès que alguns números de camp van haver de ser modificats en el transcurs de l'excavació en extensió. Així, la nova numeració d'individus i la seva relació amb el número d'individu atorgat en el moment de l'excavació és la següent:

Núm. Individu definitiu	Núm. Individu atorgat a camp	Descripció
1	1	Possible bòvid incomplet
2	3	Columna vertebral d'animal gran
3	4	Possible cànid (gos)
4	7	Possible felí (gat)
5	2	

6	s/n	Possible felí (gat)
7	3 (bis)	
8	4 (bis)	
9	5	
10	10	
11	11	Possible cànid (gos)
12	6	
13	1 (bis)	Fragment columna i costellam d'animal gran
Núm. Individu definitiu	Núm. Individu atorgat a camp	Descripció
14	2 (bis)	Costellam i part de la columna d'un animal gran
15	8	Animal no identificat de petites dimensions
16	1 (2a fase)	Possible èquid
17	2 (2a fase)	Èquid
18	3 (2a fase)	Èquid
19	4 (2a fase)	Èquid
20	5 (2a fase)	Possible pelvis i cua d'un èquid
21	6 (2a fase)	Part posterior, sense cap, d'un cànid o un felí
22	7 (2a fase)	
23	8 (2a fase)	Èquid
24	9 (2a fase)	Èquid
25	10 (2a fase)	Possible cànid

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona, el Barcelonès

Codi MUHBA: 068/10

26	11 (2a fase)	Èquid
27	12 (2a fase)	
28	100	Possible cànid
29	102	
30	115	
31	104	Possible bòvid
32	105	
33	106	Possible cànid
34	116	
35	108	Possible bòvid
Núm. Individu definitiu	Núm. Individu atorgat a camp	Descripció
36	109	
37	110	
38	111	
39	112	Èquid
40	113	Animal no identificat petites dimensions
41	114	
42	117	Animal incomplet de petites dimensions
43	118	Èquid
44	s/n	Èquid
45	s/n	Animal gran incomplet (mancava extremitats posteriors i cap)

D'altra banda, en relació a l'estrat UE 106 i, per tant, també en relació als animals, es van recuperar alguns fragments ceràmics amb una àmplia cronologia que anava des d'època romana (representat per un fragment de llàntia i diversos fragments del que semblava un *opus signinum*) fins a època moderna o contemporània (representat per una base amb decoració a la "llanterna", tipus de decoració que no apareix a Catalunya fins el segle XVIII). A banda dels fragments representatius dels dos extrems cronològics també es va recuperar algun fragment de pisa catalana del segle XVII.

Si bé els fragments ceràmics recuperats foren pràcticament anecdòtics, entre el material arqueològic recuperat cal destacar, per sobre de tot, diverses desenes de fragments d'os treballat que mostren un procés productiu dedicat a la fabricació de botons d'aquest material. Sembla que l'extracció dels botons s'iniciava amb l'obtenció de làmines aproximadament rectangulars amb el gruix que havien de tenir els botons. D'aquestes làmines s'extreien pròpiament els botons mitjançant algun sistema rotatori que feia que la part de la làmina que es desestimava presentés el negatiu dels botons en forma de forats perfectament circulars. Entre les desenes de fragments d'os treballat hi ha una mostra del que podríem definir com algun dels diferents estadis del procés productiu: làmines només amb el negatiu dels botons, làmines amb un botó a mig fer o defectuós i un botó finalitzat.

En relació a l'extracció de les làmines per tal de fabricar els botons, l'observació d'algunes fotografies del jaciment per part del personal especialitzat del Museu de Zoologia de Barcelona, va permetre constatar el fet que, a tots els animals de mida gran que eren visibles, els mancaven els metatars i els metacarps de les extremitats, cosa que sembla indicar que, per algun motiu, eren les parts preferides per a l'obtenció de la matèria primera necessària.

L'ampli ventall cronològic ofert pels poquíssims fragments ceràmics recuperats entre la sorra feia impossible aventurar una cronologia per a la deposició de les restes i la fabricació dels botons. Únicament l'existència de la paperera del Comte de Godó, construïda com hem dit, l'any 1912, oferia una data *ante quem* per les restes.

Per tal de concretar la cronologia de la deposició de forma més acurada es va encarregar una datació pel mètode del radiocarboni al CEDAD (Centro di Datazione e Diagnostica) de la Universitat del Salento de Brindisi. Per a la datació es va enviar un fragment de mandíbula d'un dels èquids recuperats al jaciment. Els resultats obtinguts posen clarament de manifest que ens trobem davant d'una deposició totalment contemporània que no va més enllà del segle XIX.

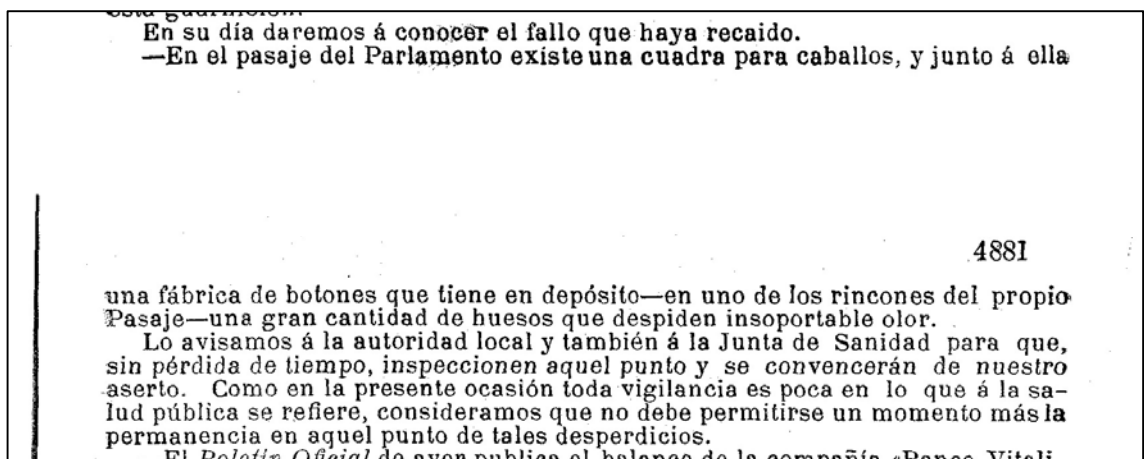
En aquest sentit, s'ha pogut localitzar informació que demostra la presència d'indústries de botons al Poblenou, si bé no hi ha cap referència que en situï una en aquest punt concret. La més propera que s'ha pogut documentar estava situada, si més no a principis dels anys 30 del segle XX, a la confluència dels carrers Pujades i Bac de Roda³, a més de mig quilòmetre de distància en línia recta.

No obstant això, és interessant constatar com la superposició d'un plànol del pla de Barcelona d'Ildefons Cerdà datat cap el 1855 (vegeu l'annex 3) situa les restes exhumades al que sembla el pati interior d'una edificació de dimensions notables, presumiblement una instal·lació industrial. Sembla força probable que hi hagi una relació directa entre l'edifici esmentat i la

³ [Phttp://historiatransportcat.blogspot.com/2010/11/transports-homs-del-barri-del-poblenou.html](http://historiatransportcat.blogspot.com/2010/11/transports-homs-del-barri-del-poblenou.html) (data de consulta: 5 d'octubre de 2011)

deposició dels animals al seu pati interior. Hem de suposar, doncs, que l'esmentada instal·lació industrial estaria dedicada a la fabricació de botons i utilitzaria, molt possiblement, el pati interior per a emmagatzemar animals morts per tal d'aprofitar-ne part dels ossos.

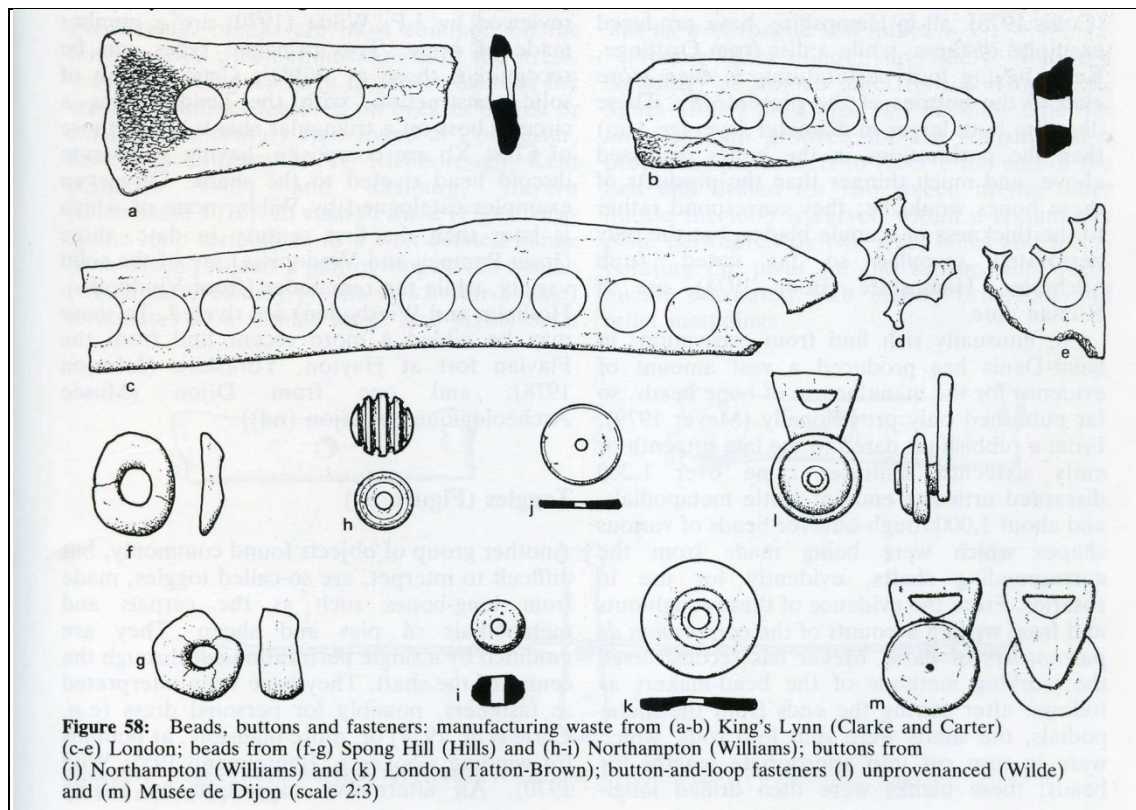
Un cas similar a l'apuntat el trobem esmentat al diari "La Vanguardia" del 23 de juliol de 1884, on a les pàgines 4880 i 4881 explica els problemes higiènics que causava l'amuntegament d'ossos d'una fàbrica de botons de la ciutat (Imatge 1).

Imatge 1: notícia apareguda al diari "La Vanguardia" del dia 23 de juliol de 1884

La notícia posa de manifest la situació estratègica d'una fàbrica de botons al costat d'una quadra de cavalls, entenem que per tal d'aprofitar els ossos dels exemplars que morien o es sacrificaven per tenir una edat massa avançada. En aquest sentit, cal recordar que els individus més nombrosos i importants en el jaciment intervingut eren, precisament, èquids.

Òbviament l'aprofitament dels ossos com a matèria primera està ben documentada des d'època prehistòrica. Pel que fa al cas concret dels botons, si bé el seu ús està ben documentat a la prehistòria, en èpoques històriques sembla que perdé importància. Així, els romans només els utilitzaren de forma ornamental i no fou fins l'edat mitjana que l'ús del botó amb finalitats pràctiques es reprengué amb força (MacGregor, 1985: 99-101), (Imatge 2).

Imatge 2: Exemples de fabricació de botons i/o denes de rosari d'època medieval i de les restes del procés productiu segons MacGregor (MacGregor, 1985: 101)

9. CONCLUSIONS

L'anàlisi de radiocarboni efectuada a una mostra d'un dels èquids exhumats han permès esclarir la cronologia d'una deposició de fauna que presentava molts interrogants pel que fa al seu moment de deposició, d'una banda, i al moment de la seva utilització com a matèria primera per a la fabricació de botons de l'altra, tot i que ambdues activitats semblaven haver-se efectuat alhora. El fet de trobar-se en un estrat de sorra on, com a conseqüència de les pròpies característiques morfològiques d'aquest tipus de sediment, s'hi barrejava material arqueològic molt dispers en el temps, feia pràcticament impossible esclarir-ne la cronologia sense una anàlisi com la que s'ha efectuat.

D'altra banda, tot i que finalment la deposició i aprofitament d'aquesta fauna es va produir fa poc més de cent anys, molt possiblement durant la segona meitat del segle XIX, l'excavació ha posat de manifest el desconeixement que, generalment, es té sobre uns processos productius relativament propers en el temps però hereus directes, en molts casos, d'una tradició de

manufactura artesanal molt més antiga, atès que hi ha exemples molt similars d'aprofitament d'ossos per tal de fabricar-ne botons en època romana i medieval⁴.

Tot i la cronologia recent de la inhumació col·lectiva de fauna pensem que s'ha de prestar especial atenció a la presència, tot i que possiblement anecdòtica pel que fa a la quantitat, de material d'època romana. Aquesta presència molt possiblement estigui indicant l'existència, més o menys propera, d'un assentament d'aquesta època, fet que ja és ben conegut en d'altres indrets del Poblenou com Can Ricart, situat a un quilòmetre de distància del punt estudiat.

10. BIBLIOGRAFIA

AUTORS DIVERSOS (1982), *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*. Volum 8, *El Barcelonès i el Baix Llobregat*. Barcelona

MACGREGOR, A. (1985), *Bone, antler, ivory and horn: the technology of skeletal materials since the roman period*. London

⁴ MacGregor, 1985:99-102

Intervenció arqueològica
Passeig del Taulat, 149-195 / Carrer d'Espronceda, 17-23
Barcelona (el Barcelonès)
Codi MUHBA: 068/10

Actium®

ANNEX 1. DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

Expedient 437 K121 NB-2010/1-5750 d'autorització d'intervenció arqueològica preventiva a: Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23 de Barcelona (Barcelonès), segons el procediment establert en l'article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

Fets

1. El 5 de juliol de 2010, (registre d'entrada núm. 001609/401E), els senyors Joan García i Rey, director del Servei d'Inversions i Espais Vials de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona, i Ferran Puig i Verdaguer, director del Servei d'Arqueologia del Museu d'Història de Barcelona, van presentar una petició per realitzar una intervenció de control i excavació arqueològica preventiva a: Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23 de Barcelona (Barcelonès), sota la direcció de l'arqueòleg Miquel Gea Bullich (ACTIUM. Patrimoni Cultural, S.L.) del 7 al 21 de juliol de 2010.
2. El 7 de juliol de 2010 el tècnic arqueòleg dels Serveis Territorials a Barcelona va emetre informe favorable sobre la sol·licitud esmentada.
3. Atès que les dates d'execució sol·licitades no s'ajusten al que preveu l'article 15.3 del Decret 78/2002 sobre els terminis de resolució de la sol·licitud, es proposa un canvi de dates de la intervenció.
4. El 8 de juliol de 2010 el Servei d'Arqueologia i Paleontologia va proposar autoritzar la intervenció.

Motivació

La intervenció està motivada pel projecte executiu de recollida pneumàtica de residus al Poble Nou (Fase I) de Barcelona.

Fonaments de dret

1. Article 47 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (DOGC núm. 1807, d'11.10.1993).
2. Article 14 i següents del Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic (DOGC núm. 3594, de 13.3.2002).
3. Decret 136/2008, d'1 de juliol, de reestructuració del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DOGC núm. 5170, de 10.7.2008); i Resolució CMC/254/2010, de 8 de gener, de delegació de competències de la persona titular de la Direcció General del Patrimoni Cultural en les persones directores dels Serveis Territorials del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (DOGC núm. 5566, de 12.2.2010).

Data - 9 JUL. 2010

Faig constar que aquesta fotocòpia
reprodueix fidelment l'original.

Per tot això,

RESOLC

1. **Autoritzar** la realització d'una intervenció arqueològica preventiva d'acord amb les dades i condicions següents:

Lloc de la intervenció: Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23

Persona o institució autoritzada: Servei d'Inversions i Espais Vials de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona i Museu d'Història de Barcelona.

Direcció de la intervenció arqueològica: Miquel Gea Bullich (ACTIUM Patrimoni Cultural, S.L.)

Activitat autoritzada: control i excavació arqueològica preventiva.

Termini de realització de la intervenció: del 9 al 21 de juliol de 2010.

Lloc de dipòsit provisional de les restes: Museu d'Història de Barcelona.

La intervenció arqueològica o paleontològica autoritzada haurà de ser realitzada en els termes descrits en la documentació presentada per a la tramitació de l'expedient i d'acord amb les disposicions de la Llei 9/1993, del patrimoni cultural català, i del Decret 78/2002, del reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

El termini de dos anys previst per a la presentació de la memòria, s'entendrà que comença a comptar a partir del dia en què ha finalitzat la intervenció.

2. Notificar aquesta resolució, que no exhaureix la via administrativa, a la persona o entitat interessada i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs d'alçada davant el conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació.

Notificar, així mateix, aquesta resolució a l'ajuntament del municipi afectat, i comunicar-li que contra aquesta pot interposar-hi recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la recepció d'aquesta notificació. Potestativament, dins el mateix termini, podrà efectuar el requeriment previ previst a l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, de la jurisdicció contenciosa administrativa.

P.d. Resolució CMC/254/2010, DOGC 12.2.2010

La directora Territorial

Lina Casanovas i Esclusa

Barcelona, 8 de juliol de 2010

Data - 9 JUL. 2010

Faig constar que aquesta fotocòpia
reproduceix fidelment l'original.

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona, el Barcelonès

Codi MUHBA: 068/10

ANNEX 2. DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona, el Barcelonès

Codi MUHBA: 068/10

FOTO 1. Inici dels treballs d'excavació a l'actuació 1

FOTO 2. Excavació per a instal·lar el dipòsit de la xarxa de recollida pneumàtica a l'actuació 1. Podem veure, en secció, el dipòsit UE 103

FOTO 3. Detall del dipòsit UE 103 que descansa sobre l'estrat de sorres UE 104. L'estrat que amortitza l'interior del dipòsit és l'UE 101

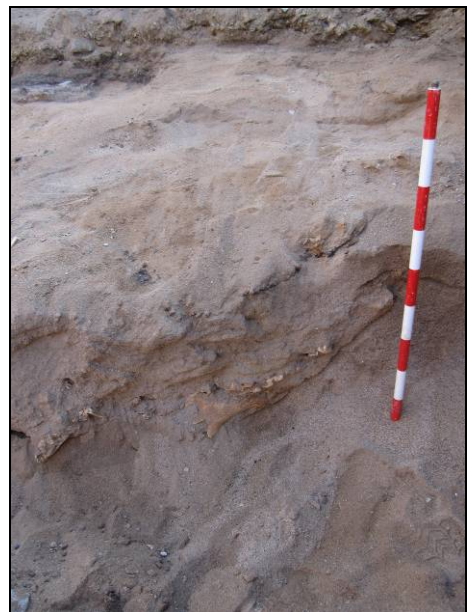

FOTO 4. Primera resta de fauna en connexió localitzada a l'estrat de sorres UE 106

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona, el Barcelonès

Codi MUHBA: 068/10

FOTO 5. Exemple de la barreja d'individus i parts d'individus, fet que, sumat a la inconsistència pròpia de l'estrat de sorra on es trobaven, va dificultar en gran mesura l'excavació en extensió

FOTO 6. Excavació per a instal·lar el dipòsit necessari per a la actuació 2. Tot i trobar-se a escassos 20 m de l'excavació en extensió duta a terme a l'actuació 1 no s'hi van detectar restes de fauna

FOTO 7. Una altra imatge de l'excavació per al dipòsit previst a l'actuació 2 on podem apreciar com l'estrat de sorra de platja (UE 106) se situa directament sota el paviment actual

FOTO 8. Rasa per a la instal·lació de la canonada que havia de connectar amb el dipòsit de l'actuació 1 on es va dur a terme l'excavació en extensió. En aquest tram es varen detectar també restes de fauna, tot i que la perillositat dels talussos i la instal·lació de planxes de seguretat va fer impossible extreure'n més informació

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona, el Barcelonès

Codi MUHBA: 068/10

FOTO 9. Part superior de l'estrat UE 106, després de retirar la pavimentació actual UE 100 i l'estrat d'amortització UE 101, a la zona excavada en extensió

FOTO 10. Detall d'alguns dels fragments d'os treballats recuperats a la excavació en extensió

FOTO 11. Àrea NE de la zona excavada en extensió on s'hi va documentar la major concentració d'èquids

FOTO 12. Detall d'un dels èquids exhumats (havia estat seccionat per la rasa UE 109 de la canonada de formigó UE 110). S'hi observa la manca de la part final de l'extremitat anterior

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona, el Barcelonès

Codi MUHBA: 068/10

FOTO 13. Detall de la rasa UE 116 amb el seu farciment UE 117 ja excavat, que fou efectuada en la fase prèvia de l'obra. En primer terme, la canonada contemporània UE 110. La seva rasa de construcció, UE 109, seccionà molts dels individus faunístics del sector

FOTO 14. Rasa UE 114 per a la instal·lació d'un tub de ferro que connectava la canonada de formigó UE 110 amb l'àrea de la fonamentació contemporània UE 113.

FOTO 15. Vista general del sector NE de l'àrea intervinguda durant el procés d'excavació

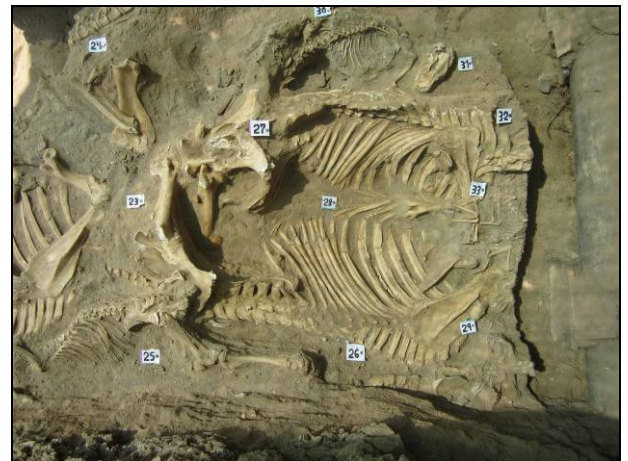

FOTO 16. Vista zenital de part de la fauna documentada amb alguns dels punts de referència fotogràfica

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona, el Barcelonès

Codi MUHBA: 068/10

FOTO 17. Detall de la manca de les parts finals de les extremitats en l'esquelet d'un possible bòvid

FOTO

18. Una altra vista on s'aprecia l'aprofitament de la part final de les extremitats dels individus de mida gran

FOTO 19. Acumulació de falanges de la part final de les extremitats relacionada amb l'aprofitament d'aquesta part dels animals en relació a l'activitat industrial que s'hi va dur a terme

FOTO 20. Presència de fauna a la rasa de l'actuació 1 immediata a la zona excavada en extensió

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona, el Barcelonès

Codi MUHBA: 068/10

FOTO 21. Vista general de la rasa que connectava amb la zona excavada en extensió (actuació 1)

FOTO 22. Excavació per al dipòsit previst en l'àmbit d'actuació 3, al passeig del Taulat, on no s'hi va documentar cap evidència de restes arqueològiques

FOTO 23. Una altra vista de l'excavació per al dipòsit previst en l'actuació 3

FOTO 24. Detall de l'excavació per al dipòsit de l'actuació 3

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23
Barcelona, el Barcelonès
Codi MUHBA: 068/10

FOTO 25. Excavació per a la construcció del dipòsit previst en l'actuació número 4. No s'hi va documentar cap evidència arqueològica

FOTO 26. Detall de l'estrat de sorra visible a l'excavació per al dipòsit previst a l'actuació 4

FOTO 27. Cobriment de la zona excavada en extensió, un cop finalitzats els treballs arqueològics (actuació 1), per tal de permetre a la màquina excavadora entrar-hi per aprofundir fins a la cota prevista en el projecte

FOTO 28. Excavació per al dipòsit previst a l'actuació 1 un cop assolida la cota necessària i formigonada la base de treball per a la construcció del dipòsit

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 / Carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona (el Barcelonès)

Codi MUHBA: 068/10

Actium®

ANNEX 3. DOCUMENTACIÓ PLANIMÈTRICA

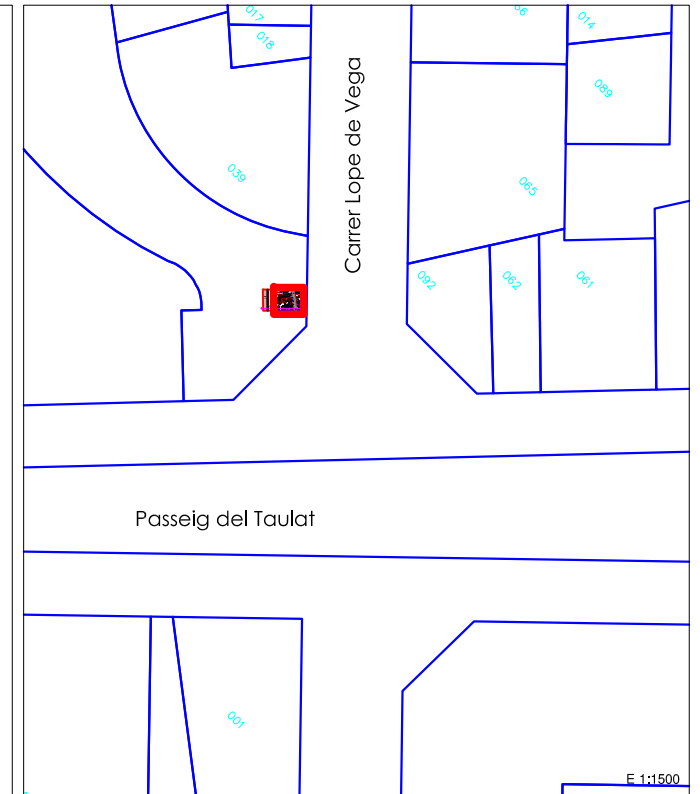
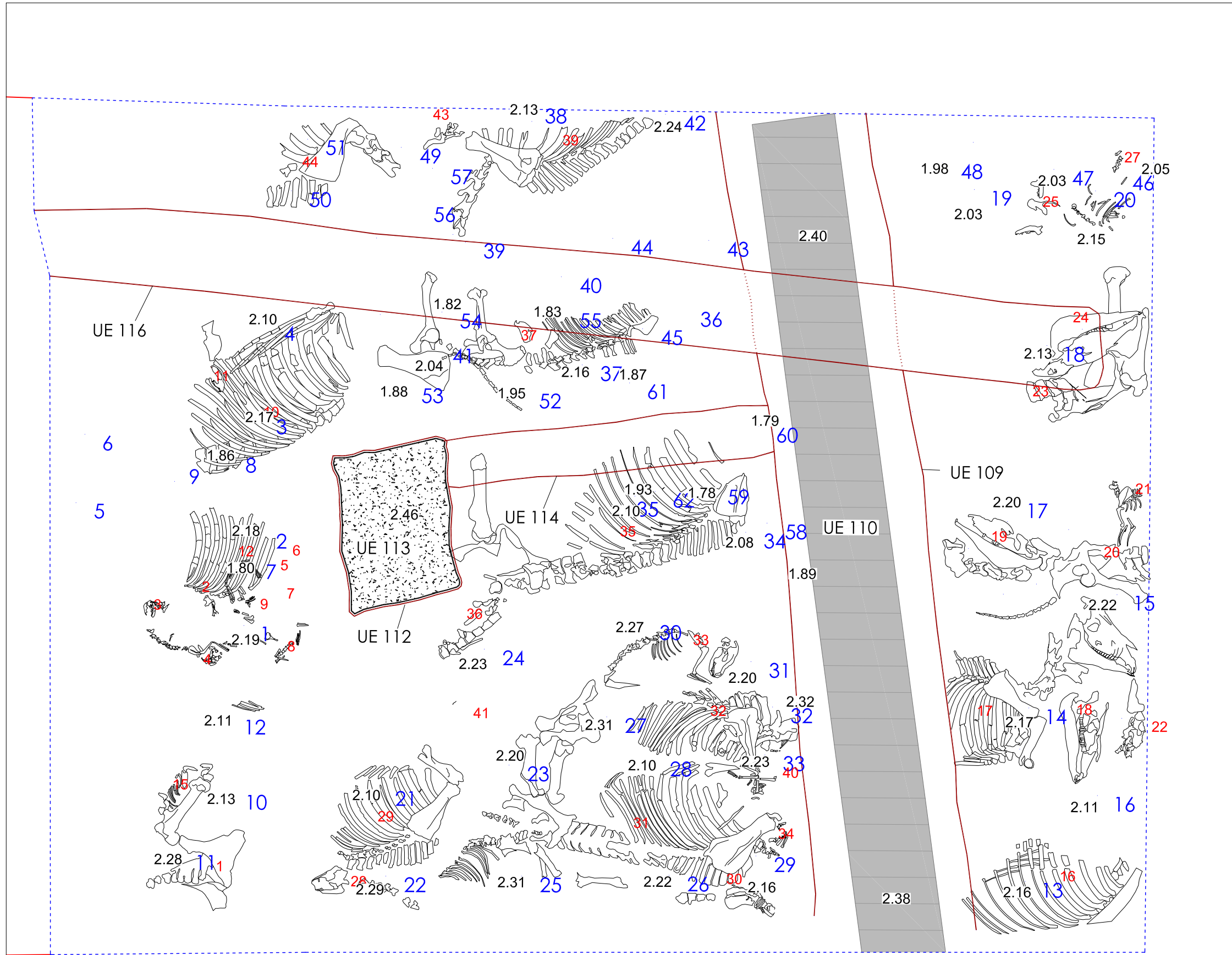

Topogràfic Escala 1:50.000

Topogràfic Escala 1:25.000

<p>INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23 Barcelona (El Barcelonès)</p>	<p>TÍTOL PLÀNOL Situació de la intervenció arqueològica</p>	<p>CODI MUHBA 068/10</p>	<p>NÚM.PLÀNOL 1</p>
<p>PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Servei d'Inversions i Espais Vials de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona</p>	<p>DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea i Bullich</p>	<p>ESCALA 1/50.000 1/25.000</p>	<p>DATA 10/10/11</p>
			

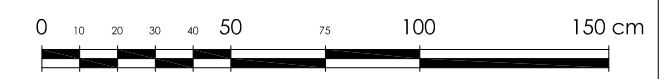

LLEENDA GRÀFICA

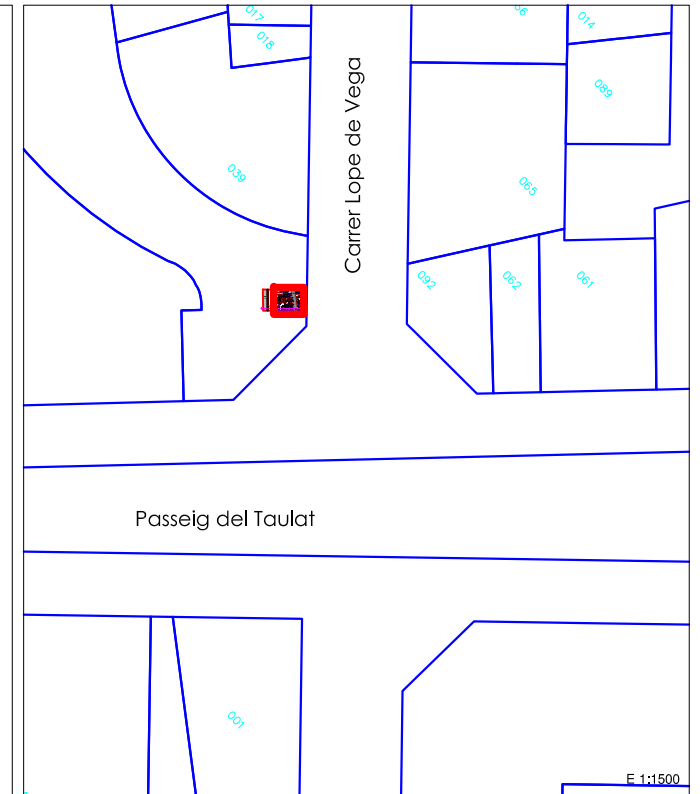
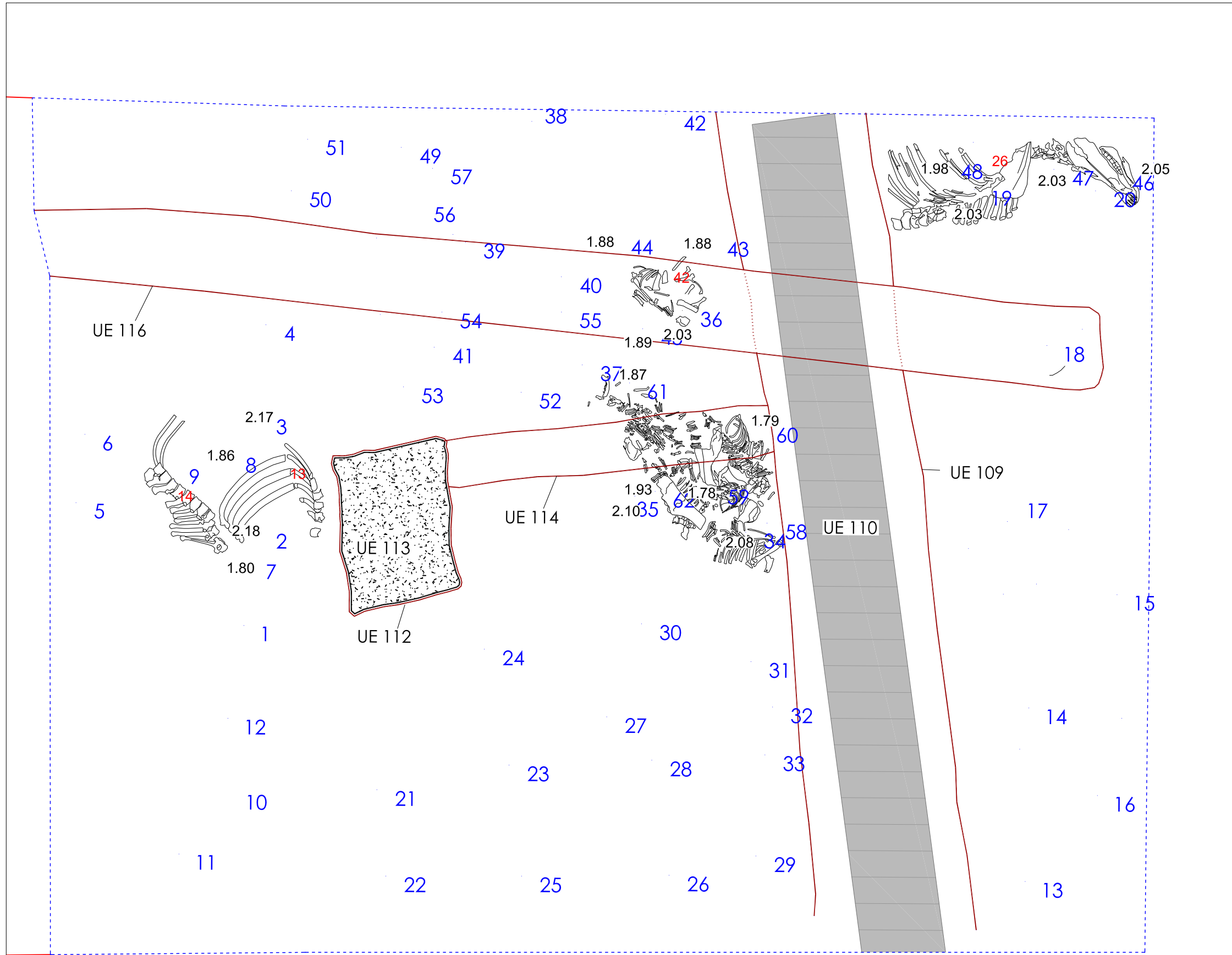
- 21 Número d'individu
- 24 Número de referència fotogràfica
- UE 11 Unitats Estratigràfiques
- 2.22 Cotes altimètriques absolutes
- | Límit excavació arqueològica

ESCALA GRÀFICA

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23 - Barcelona (El Barcelonès)		NÚM.PLÀNOL 2
TÍTOL PLÀNOL Restes documentades en extensió (nivell 1)		DATA 10/10/11
PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Servei d'Inversions i Espais Vials de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona		ESCALA 1/20
DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea Bullich	CODI MUHBA 068/10	Actium

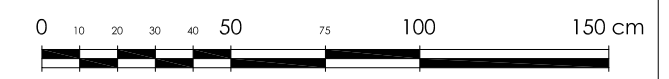

LLEGGENDA GRÀFICA

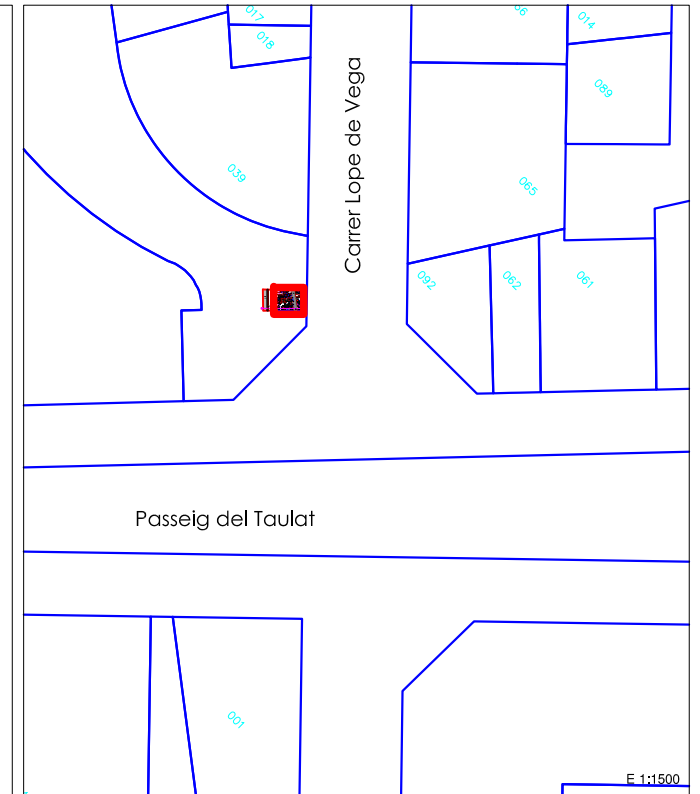
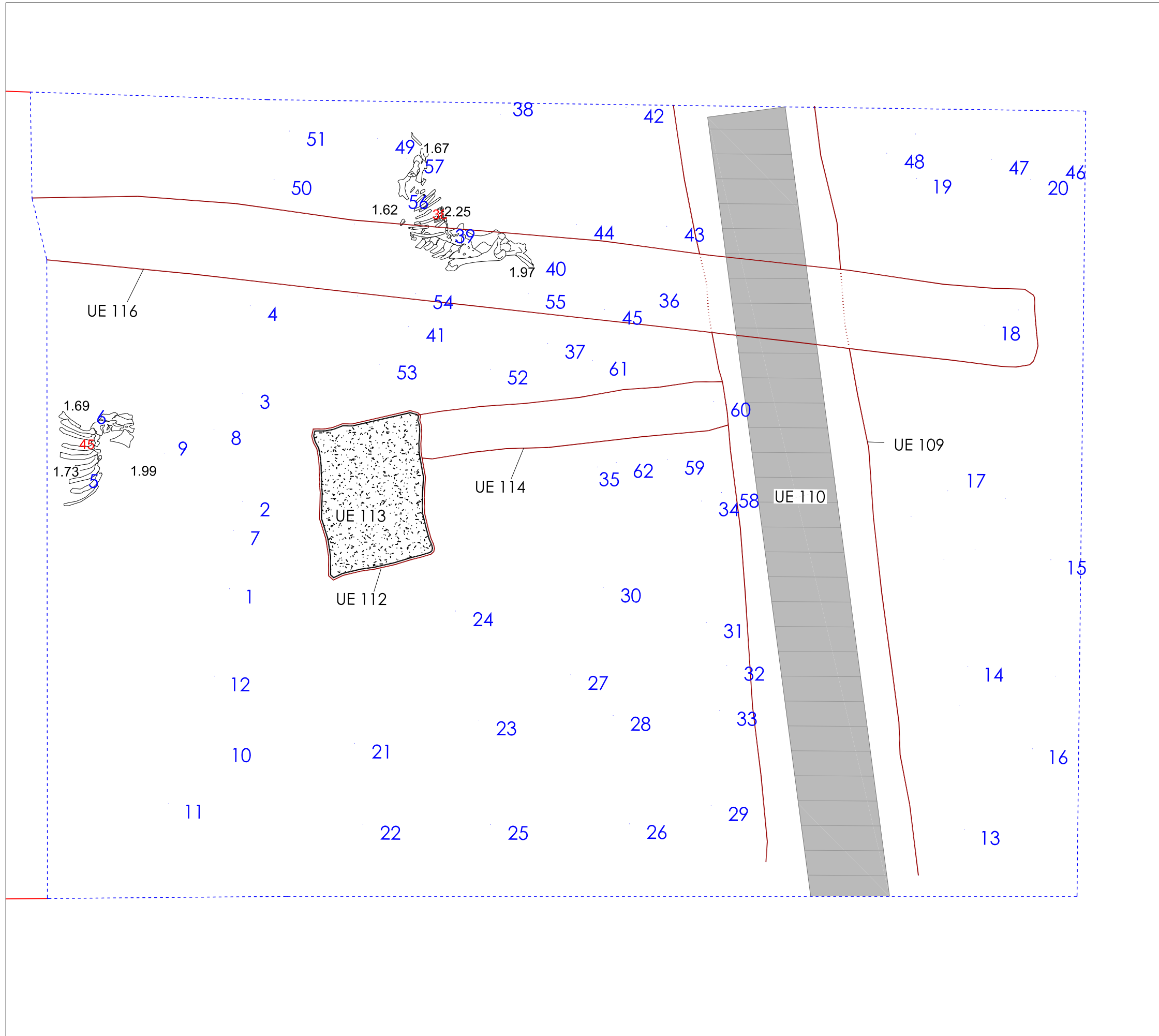
- 21 Número d'individu
- 24 Número de referència fotogràfica
- UE 11 Unitats Estratigràfiques
- 2.22 Cotes altimètriques absolutes
- | Límit excavació arqueològica

ESCALA GRÀFICA

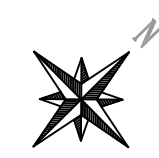
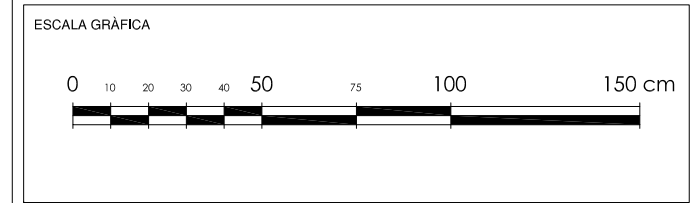

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23 - Barcelona (El Barcelonès)		NÚM.PLÀNOL 3
TÍTOL PLÀNOL Restes documentades en extensió (nivell 2)		DATA 10/10/11
PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Servei d'Inversions i Espais Vials de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona		ESCALA 1/20
DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea Bullich	CODI MUHBA 068/10	Actium

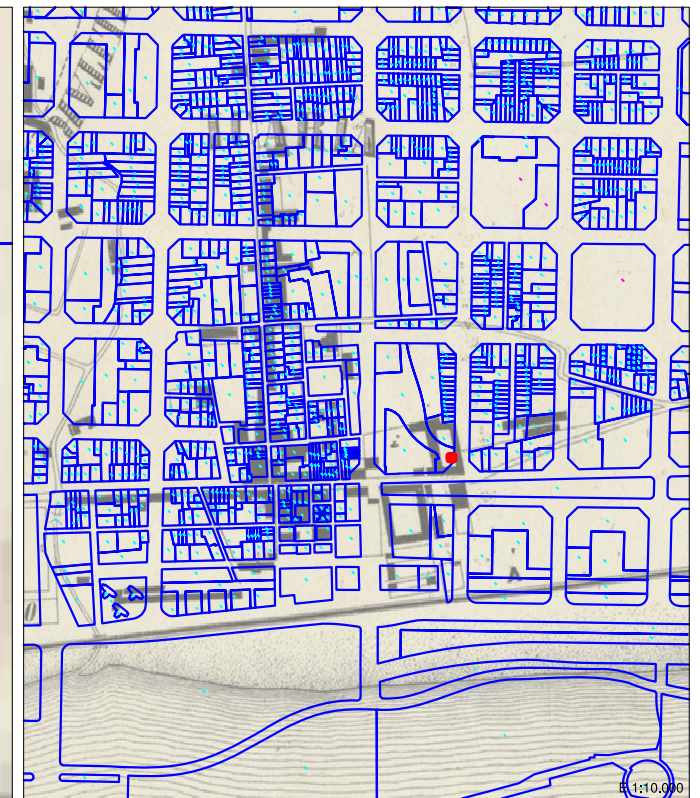
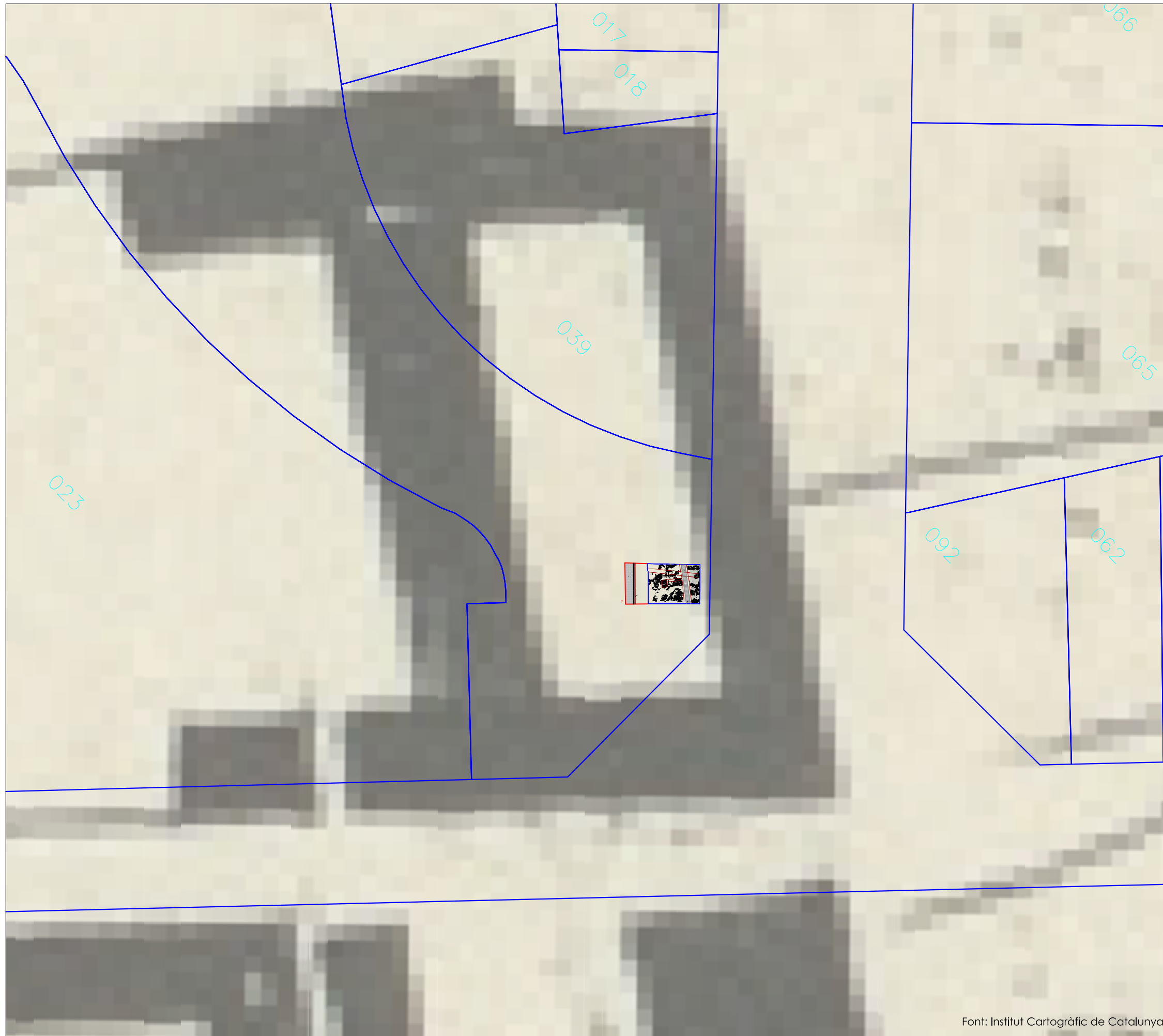

LLEENDA GRÀFICA

- 21 Número d'individu
- 24 Número de referència fotogràfica
- UE 11 Unitats Estratigràfiques
- 2.22 Cotes altimètriques absolutes
- Límit excavació arqueològica

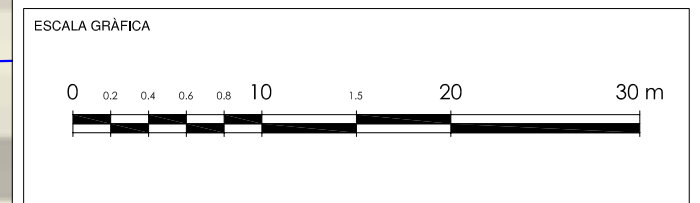

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23 - Barcelona (El Barcelonès)		NÚM.PLÀNOL 4
TÍTOL PLÀNOL Restes documentades en extensió (nivell 3)		DATA 10/10/11
PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Servei d'Inversions i Espais Vials de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona		ESCALA 1/20
DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea Bullich	CODI MUHBA 068/10	Actium

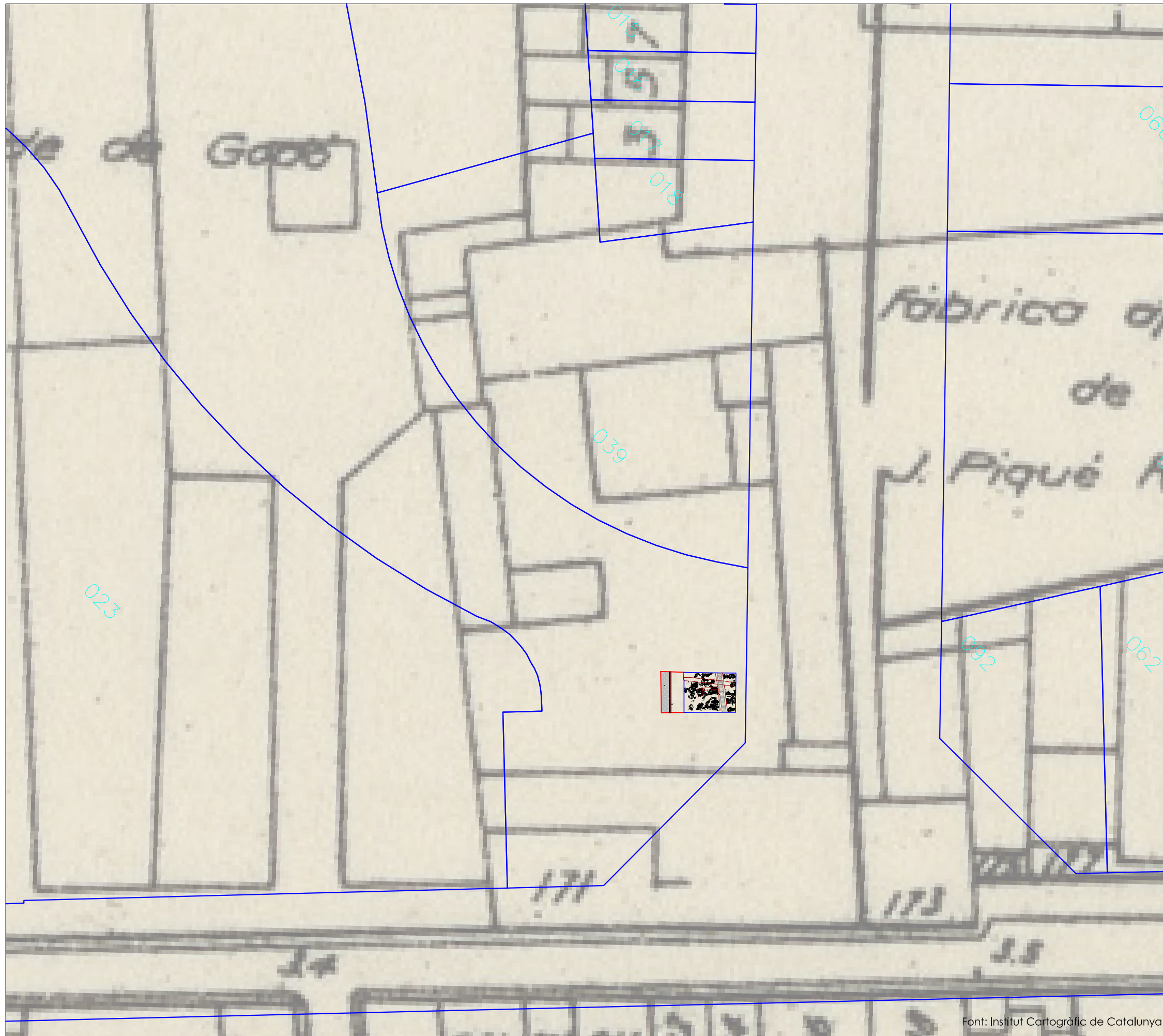
LLEGENDA GRÀFICA

- Topogràfic actual
- Plànol Pla de Barcelona 1855 d'Ildefons Cerdà (ICC)

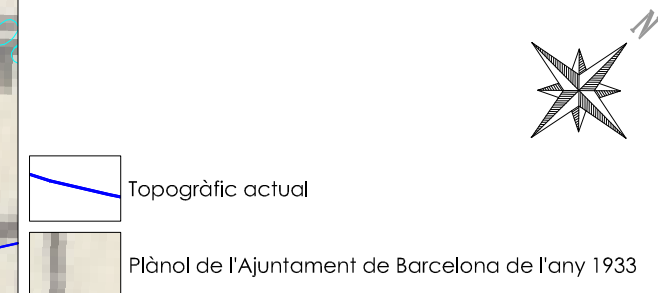

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23 - Barcelona (El Barcelonès)		NÚM.PLÀNOL 5
TÍTOL PLÀNOL Àrea excavada i topogràfic actual sobre un plànol d'Ildefons Cerdà del Pla de Barcelona (ca. 1855)		DATA 10/10/11
PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Servei d'Inversions i Espais Vials de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona		ESCALA 1/400
DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea Bullich	CODI MUHBA 068/10	

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya

LLEENDA GRÀFICA

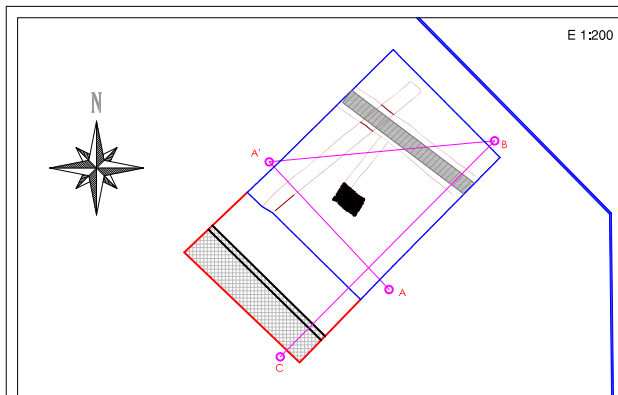
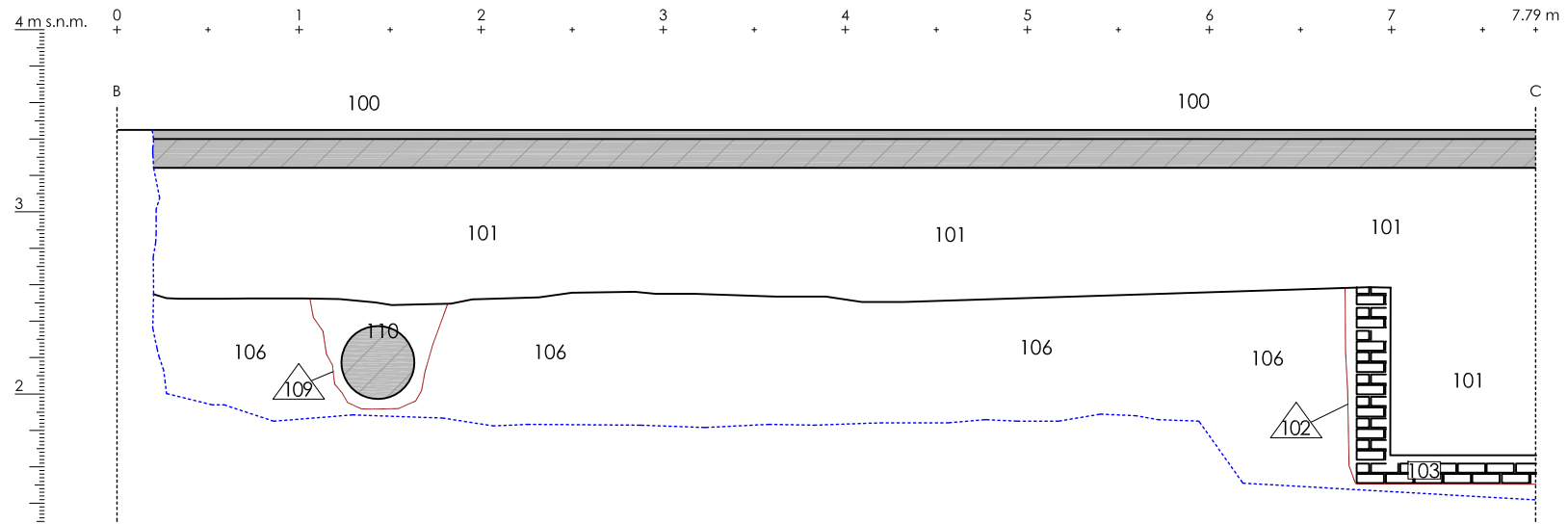

ESCALA GRÀFICA

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23 - Barcelona (El Barcelonès)		NÚM.PLÀNOL 6
TÍTOL PLÀNOL Àrea excavada i topogràfic actual sobre un plànol de l'Ajuntament de Barcelona de l'any 1933		DATA 10/10/11
PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Servei d'Inversions i Espais Vials de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona		ESCALA 1/400
DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea Bullich	CODI MUHBA 068/10	Actium

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA Passeig del Taulat, 149-195 i carrer d'Espronceda, 17-23 - Barcelona (El Barcelonès)		NÚM.PLÀNOL 7
TÍTOL PLÀNOL Secció B-C		DATA 10/10/11
PROMOCIÓ I FINANÇAMENT Servei d'Inversions i Espais Vials de l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona		ESCALA 1/40
DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA Miquel Gea Bullich	CODI MUHBA 068/10	Actium [®]

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 / Carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona (el Barcelonès)

Codi MUHBA: 068/10

Actium®

ANNEX 4. FITXES D'UNITAT ESTRATIGRÀFICA

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23		U.E.	100				
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY	2010			
DEFINICIÓ	Vorera actual de panots i la seva preparació de formigó		TIPUS	Paviment				
			AMBIT/SECTOR	Actuació 1				
			FET/ESTRUC.					
COMPOSICIÓ GEOL.								
COMPOSICIÓ ORG.								
COMPACTACIÓ		COLOR						
INCLUSIONS (-10%)								
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES						
ALTRES OBSERVACIONS								
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ						
BASE		OBSERVACIONS PARET						
DIMESIONS								
TIPUS ESTRUCTURA								
MATERIAL CONSTR.								
TIPUS D'OBRA								
ALTRES DADES TÈCNiques								
Z SUP	3.55 m.s.	Z INF	3.34 m.s.n	m s.n.m. POTÈNCIA	21 c	cm	ORIENTACIÓ	
DIMENSIONS MÀX.			FIABILITAT/CONSERV.					
OBSERVACIONS								
MATERIALS								
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ				
POSICIÓ			CONSERV.					
ALTRES ELEM.								
COBREIX	101	COBERT PER						
FARCEIX		FARCIT PER						
TALLA		TALLAT PER	116					
S'ADOSSA		SE LI ADOSSA						
IGUAL A		COMPARABLE						
INTERPRET.	Vorera actual de panots i la seva preparació de formigó							
CRONOL.	Finals segle XX - Segle XXI							
PLANTES		FOTO		DATA				
SECCIO		NOM						

POSITIVES

NEGATIV.

ESTRUCTUR.

GENERAL

INHUM.

RELACIONS ESTRATIGRAFiques

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23		U.E.	101					
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY	2010				
DEFINICIÓ	Estrat de rebliment contemporani aportat des d'un altre indret. Format per llicorella i per llims		TIPUS	Estrat					
			AMBIT/SECTOR	Actuació 1					
			FET/ESTRUC.						
COMPOSICIÓ GEOL.	Llicorerlla + llims								
COMPOSICIÓ ORG.									
COMPACTACIÓ		COLOR							
INCLUSIONS (-10%)									
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES							
ALTRES OBSERVACIONS									
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ							
BASE		OBSERVACIONS PARET							
DIMESIONS									
TIPUS ESTRUCTURA									
MATERIAL CONSTR.									
TIPUS D'OBRA									
ALTRES DADES TÈCNIQUES									
Z SUP	3.34 m.s.	Z INF	2.69 m.s.n	m s.n.m.	POTÈNCIA	65 c	cm	ORIENTACIÓ	
DIMENSIONS MÀX.			FIABILITAT/CONSERV.						
OBSERVACIONS									
MATERIALS									
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ					
POSICIÓ				CONSERV.					
ALTRES ELEM.									
COBREIX	106, 110, 113, 115		COBERT PER	100					
FARCEIX	103		FARCIT PER						
TALLA			TALLAT PER	116					
S'ADOSSA			SE LI ADOSSA						
IGUAL A			COMPARABLE						
INTERPRET.	Estrat d'anivellament d'època contemporània								
CRONOL.	Segle XX								
PLANTES		FOTO		DATA					
SECCIO		NOM							

POSITIVES

NEGATIV.

ESTRUCTUR.

GENERAL

INHUM.

RELACIONS ESTRATIGRÀFIQUES

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23		U.E.	102				
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY	2010			
DEFINICIÓ	Negativa: retall		TIPUS					
			AMBIT/SECTOR	Actuació 1				
			FET/ESTRUC.					
COMPOSICIÓ GEOL.								
COMPOSICIÓ ORG.								
COMPACTACIÓ		COLOR						
INCLUSIONS (-10%)								
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES						
ALTRES OBSERVACIONS								
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ						
BASE		OBSERVACIONS PARET						
DIMESIONS								
TIPUS ESTRUCTURA								
MATERIAL CONSTR.								
TIPUS D'OBRA								
ALTRES DADES TÈCNiques								
Z SUP		Z INF		m s.n.m. POTÈNCIA		cm	ORIENTACIÓ	
DIMENSIONS MÀX.			FIABILITAT/CONSERV.					
OBSERVACIONS								
MATERIALS								
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ				
POSICIÓ			CONSERV.					
ALTRES ELEM.								
COBREIX		COBERT PER						
FARCEIX		FARCIT PER	103					
TALLA	106	TALLAT PER						
S'ADOSSA		SE LI ADOSSA						
IGUAL A		COMPARABLE						
INTERPRET.	Retall per a la construcció del dipòsit contemporani UE 103.							
CRONOL.								
PLANTES		FOTO		DATA				
SECCIO		NOM						

POSITIVES

NEGATIV.

ESTRUCTUR.

GENERAL

INHUM.

RELACIONS ESTRATIGRAFiques

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23		U.E.	103	
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY	2010
DEFINICIÓ	Estructura: dipòsit		TIPUS		
			AMBIT/SECTOR	Actuació 1	
			FET/ESTRUC.		
COMPOSICIÓ GEOL.					
COMPOSICIÓ ORG.					
COMPACTACIÓ		COLOR			
INCLUSIONS (-10%)					
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES			
ALTRES OBSERVACIONS					
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ			
BASE		OBSERVACIONS PARET			
DIMESIONS					
TIPUS ESTRUCTURA					
MATERIAL CONSTR.					
TIPUS D'OBRA					
ALTRES DADES TÈCNiques					
Z SUP	3.13 m.s.	Z INF	2.06 m.s.n	m s.n.m. POTÈNCIA	1.07 cm
ORIENTACIÓ					
DIMENSIONS MÀX.		FIABILITAT/CONSERV.			
OBSERVACIONS					
MATERIALS					
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ	
POSICIÓ			CONSERV.		
ALTRES ELEM.					
COBREIX		COBERT PER			
FARCEIX	102	FARCIT PER	101		
TALLA		TALLAT PER			
S'ADOSSA		SE LI ADOSSA			
IGUAL A		COMPARABLE			
INTERPRET.	Dipòsit contemporani escapçat d'antic. Molt possiblement va pertànyer a la "Papelera Española" que, en origen fou la "Fábrica papelera Conde de Godó". Maons massissos + ciment				
CRONOL.	Segle XX				
PLANTES		FOTO		DATA	
SECCIO		NOM			

POSITIVES

NEGATIV.

ESTRUCTUR.

GENERAL

INHUM.

RELACIONS ESTRATIGRAFiques

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23		U.E.	106				
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY	2010			
DEFINICIÓ	Estrat geològic		TIPUS					
			AMBIT/SECTOR	Actuació 1				
			FET/ESTRUC.					
COMPOSICIÓ GEOL.	Sorra de platja							
COMPOSICIÓ ORG.								
COMPACTACIÓ		COLOR						
INCLUSIONS (-10%)								
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES						
ALTRES OBSERVACIONS								
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ						
BASE		OBSERVACIONS PARET						
DIMESIONS								
TIPUS ESTRUCTURA								
MATERIAL CONSTR.								
TIPUS D'OBRA								
ALTRES DADES TÈCNiques								
Z SUP		Z INF		m s.n.m. POTÈNCIA		cm	ORIENTACIÓ	
DIMENSIONS MÀX.			FIABILITAT/CONSERV.					
OBSERVACIONS								
MATERIALS								
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ				
POSICIÓ				CONSERV.				
ALTRES ELEM.								
COBREIX		COBERT PER	101					
FARCEIX		FARCIT PER						
TALLA		TALLAT PER	102, 109, 112, 114, 116					
S'ADOSSA		SE LI ADOSSA						
IGUAL A		COMPARABLE						
INTERPRET.	Estrat geològic format íntegrament per sorra de platja							
CRONOL.								
PLANTES		FOTO		DATA				
SECCIÓ		NOM						

POSITIVES

NEGATIV.

ESTRUCTUR.

GENERAL

INHUM.

RELACIONS ESTRATIGRAFÍQUES

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23			U.E.	109
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY	2010
DEFINICIÓ				TIPUS	Negativa: retall
				AMBIT/SECTOR	Actuació 1
				FET/ESTRUC.	
COMPOSICIÓ GEOL.					
COMPOSICIÓ ORG.					
COMPACTACIÓ		COLOR			
INCLUSIONS (-10%)					
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES			
ALTRES OBSERVACIONS					
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ			
BASE		OBSERVACIONS PARET			
DIMESIONS					
TIPUS ESTRUCTURA					
MATERIAL CONSTR.					
TIPUS D'OBRA					
ALTRES DADES TÈCNiques					
Z SUP		Z INF		m s.n.m.	POTÈNCIA
					cm
DIMENSIONS MÀX.			FIABILITAT/CONSERV.		
OBSERVACIONS					
MATERIALS					
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ	
POSICIÓ			CONSERV.		
ALTRES ELEM.					
COBREIX		COBERT PER			
FARCEIX		FARCIT PER	110		
TALLA		TALLAT PER			
S'ADOSSA		SE LI ADOSSA			
IGUAL A		COMPARABLE			
INTERPRET.	Rasa per a la instal·lació d'una canonada de formigó				
CRONOL.	Segle XX				
PLANTES		FOTO		DATA	
SECCIO		NOM			

POSITIVES

NEGATIV.

ESTRUCTUR.

GENERAL

INHUM.

RELACIONS ESTRATIGRAFiques

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23		U.E.	110			
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY	2010		
DEFINICIÓ	Estrat: rebliment		TIPUS				
			AMBIT/SECTOR	Actuació 1			
			FET/ESTRUC.				
COMPOSICIÓ GEOL.							
COMPOSICIÓ ORG.							
COMPACTACIÓ		COLOR					
INCLUSIONS (-10%)							
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES					
ALTRES OBSERVACIONS							
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ					
BASE		OBSERVACIONS PARET					
DIMESIONS							
TIPUS ESTRUCTURA							
MATERIAL CONSTR.							
TIPUS D'OBRA							
ALTRES DADES TÈCNIQUES							
Z SUP	2.55 m.s.	Z INF	1.95 m.s.n	m s.n.m. POTÈNCIA	60 c	cm ORIENTACIÓ	
DIMENSIONS MÀX.			FIABILITAT/CONSERV.				
OBSERVACIONS							
MATERIALS							
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ			
POSICIÓ			CONSERV.				
ALTRES ELEM.							
COBREIX		COBERT PER	101				
FARCEIX	109	FARCIT PER					
TALLA		TALLAT PER					
S'ADOSSA		SE LI ADOSSA					
IGUAL A		COMPARABLE					
INTERPRET.	Rebliment de la rasa UE 109 format pel tub de formigó que motivà la rasa i per un estrat de terra solta barrejat amb materials d'època diversa						
CRONOL.	Segle XX						
PLANTES		FOTO		DATA			
SECCIO		NOM					

POSITIVES

NEGATIV.

ESTRUCTUR.

GENERAL

INHUM.

RELACIONS ESTRATIGRÀFIQUES

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23			U.E.	112
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY	2010
DEFINICIÓ				TIPUS	Negativa: retall
				AMBIT/SECTOR	Actuació 1
				FET/ESTRUC.	
COMPOSICIÓ GEOL.					
COMPOSICIÓ ORG.					
COMPACTACIÓ		COLOR			
INCLUSIONS (-10%)					
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES			
ALTRES OBSERVACIONS					
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ			
BASE		OBSERVACIONS PARET			
DIMESIONS					
TIPUS ESTRUCTURA					
MATERIAL CONSTR.					
TIPUS D'OBRA					
ALTRES DADES TÈCNiques					
Z SUP		Z INF		m s.n.m.	POTÈNCIA
					cm
DIMENSIONS MÀX.			FIABILITAT/CONSERV.		
OBSERVACIONS					
MATERIALS					
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ	
POSICIÓ			CONSERV.		
ALTRES ELEM.					
COBREIX		COBERT PER			
FARCEIX		FARCIT PER	113		
TALLA	106	TALLAT PER			
S'ADOSSA		SE LI ADOSSA			
IGUAL A		COMPARABLE			
INTERPRET.	Retall per a la construcció d'una mena de fonament contemporani mitjançant la tècnica de l'encofrat perdut				
CRONOL.	Segle XX				
PLANTES		FOTO		DATA	
SECCIO		NOM			

POSITIVES

NEGATIV.

ESTRUCTUR.

GENERAL

INHUM.

RELACIONS ESTRATIGRAFiques

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23		U.E.	113	
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY	2010
DEFINICIÓ			TIPUS		
			AMBIT/SECTOR	Actuació 1	
			FET/ESTRUC.		
COMPOSICIÓ GEOL.					
COMPOSICIÓ ORG.					
COMPACTACIÓ		COLOR			
INCLUSIONS (-10%)					
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES			
ALTRES OBSERVACIONS					
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ			
BASE		OBSERVACIONS PARET			
DIMESIONS					
TIPUS ESTRUCTURA					
MATERIAL CONSTR.					
TIPUS D'OBRA					
ALTRES DADES TÈCNiques					
Z SUP	2.46	Z INF		m s.n.m. POTÈNCIA	
DIMENSIONS MÀX.		FIABILITAT/CONSERV.			
OBSERVACIONS					
MATERIALS					
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ	
POSICIÓ			CONSERV.		
ALTRES ELEM.					
COBREIX		COBERT PER	101		
FARCEIX	112	FARCIT PER			
TALLA		TALLAT PER			
S'ADOSSA		SE LI ADOSSA			
IGUAL A		COMPARABLE			
INTERPRET.	Petit fonament, possiblement d'un pilar o similar, realitzat amb ciment barrejat amb pedres i vidres				
CRONOL.	Segle XX				
PLANTES		FOTO		DATA	
SECCIO		NOM			

POSITIVES

NEGATIV.

ESTRUCTUR.

GENERAL

INHUM.

RELACIONS ESTRATIGRAFiques

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23			U.E.	114
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY	2010
DEFINICIÓ	Negativa: retall			TIPUS	
				AMBIT/SECTOR	Actuació 1
				FET/ESTRUC.	
COMPOSICIÓ GEOL.					
COMPOSICIÓ ORG.					
COMPACTACIÓ		COLOR			
INCLUSIONS (-10%)					
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES			
ALTRES OBSERVACIONS					
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ			
BASE		OBSERVACIONS PARET			
DIMESIONS					
TIPUS ESTRUCTURA					
MATERIAL CONSTR.					
TIPUS D'OBRA					
ALTRES DADES TÈCNiques					
Z SUP		Z INF		m s.n.m. POTÈNCIA	
				cm ORIENTACIÓ	
DIMENSIONS MÀX.			FIABILITAT/CONSERV.		
OBSERVACIONS					
MATERIALS					
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ	
POSICIÓ			CONSERV.		
ALTRES ELEM.					
COBREIX		COBERT PER			
FARCEIX		FARCIT PER	115		
TALLA	106	TALLAT PER			
S'ADOSSA		SE LI ADOSSA			
IGUAL A		COMPARABLE			
INTERPRET.	Retall per a la instal·lació d'una canonada de ferro que menava cap al tub de formigó UE 110				
CRONOL.	Segle XX				
PLANTES		FOTO		DATA	
SECCIO		NOM			

POSITIVES

NEGATIV.

ESTRUCTUR.

GENERAL

INHUM.

RELACIONS ESTRATIGRAFiques

JACIMENT <input type="text" value="C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23"/>		U.E. <input type="text" value="115"/>			
MUNICIPI <input type="text" value="Barcelona"/>	CODI MUHBA <input type="text" value="068/10"/>	ANY <input type="text" value="2010"/>	TIPUS <input type="text"/>		
DEFINICIÓ <input type="text" value="Estrat de rebliment"/>		AMBIT/SECTOR <input type="text" value="Actuació 1"/>			
		FET/ESTRUC. <input type="text"/>			
COMPOSICIÓ GEOL. <input type="text"/>		POSITIVES			
COMPOSICIÓ ORG. <input type="text"/>					
COMPACTACIÓ <input type="text"/>	COLOR <input type="text"/>				
INCLUSIONS (-10%) <input type="text"/>					
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL <input type="text"/>	MOSTRES <input type="text"/>				
ALTRES OBSERVACIONS <input type="text"/>					
FORMA PLANTA <input type="text"/>	FORMA SECCIÓ <input type="text"/>	NEGATIV.			
BASE <input type="text"/>	OBSERVACIONS PARET <input type="text"/>				
DIMESIONS <input type="text"/>					
TIPUS ESTRUCTURA <input type="text"/>		ESTRUCTUR.			
MATERIAL CONSTR. <input type="text"/>					
TIPUS D'OBRA <input type="text"/>					
ALTRES DADES TÈCNIQUES <input type="text"/>					
Z SUP <input type="text" value="2.42 m.s."/>	Z INF <input type="text" value="2.02 m.s.n."/>	m s.n.m. POTÈNCIA <input type="text" value="40 c"/>	cm ORIENTACIÓ <input type="text"/>	GENERAL	
DIMENSIONS MÀX. <input type="text"/>		FIABILITAT/CONSERV. <input type="text"/>			
OBSERVACIONS <input type="text"/>					
MATERIALS <input type="text"/>					
Nº INHUM. <input type="text"/>	ESTRUCTURA VINC. <input type="text"/>	ORIENTACIÓ <input type="text"/>	INHUM.		
POSICIÓ <input type="text"/>		CONSERV. <input type="text"/>			
ALTRES ELEM. <input type="text"/>					
COBREIX <input type="text"/>	COBERT PER <input type="text" value="101"/>	RELACIONS ESTRATIGRÀFIQUES			
FARCEIX <input type="text" value="114"/>	FARCIT PER <input type="text"/>				
TALLA <input type="text"/>	TALLAT PER <input type="text"/>				
S'ADOSSA <input type="text"/>	SE LI ADOSSA <input type="text"/>				
IGUAL A <input type="text"/>	COMPARABLE <input type="text"/>				
INTERPRET.	<input type="text" value="Estrat que reblia la rasa contemporània UE 114. Similar al geològic de sorres UE 106 però més brutejat, coloració grisosa amb trossos de material contemporani"/>				
CRONOL.	<input type="text"/>				
PLANTES <input type="text"/>	FOTO <input type="text"/>	DATA <input type="text"/>	IR		
SECCIO <input type="text"/>	NOM <input type="text"/>				

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23		U.E.	116
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY
DEFINICIÓ			TIPUS	
			AMBIT/SECTOR	Actuació 1
			FET/ESTRUC.	
COMPOSICIÓ GEOL.				
COMPOSICIÓ ORG.				
COMPACTACIÓ		COLOR		
INCLUSIONS (-10%)				
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES		
ALTRES OBSERVACIONS				
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ		
BASE		OBSERVACIONS PARET		
DIMESIONS				
TIPUS ESTRUCTURA				
MATERIAL CONSTR.				
TIPUS D'OBRA				
ALTRES DADES TÈCNiques				
Z SUP		Z INF		m s.n.m. POTÈNCIA
				cm ORIENTACIÓ
DIMENSIONS MÀX.			FIABILITAT/CONSERV.	
OBSERVACIONS				
MATERIALS				
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ
POSICIÓ			CONSERV.	
ALTRES ELEM.				
COBREIX		COBERT PER		
FARCEIX		FARCIT PER	117	
TALLA	100, 101, 106	TALLAT PER		
S'ADOSSA		SE LI ADOSSA		
IGUAL A		COMPARABLE		
INTERPRET.	Rasa efectuada durant la fase preliminar de l'obra per tal de cercar serveis			
CRONOL.	Segle XXI			
PLANTES		FOTO		DATA
SECCIO		NOM		

POSITIVES

NEGATIV.

ESTRUCTUR.

GENERAL

INHUM.

RELACIONS ESTRATIGRAFiques

JACIMENT	C. del Taulat, 149-195, Espronceda, 17-23		U.E.	117						
MUNICIPI	Barcelona	CODI MUHBA	068/10	ANY	2010					
DEFINICIÓ	Estrat de farciment de la rasa de comprovació efectuada en el marc de l'obra		TIPUS	Estrat de farciment						
			AMBIT/SECTOR	Actuació 1						
			FET/ESTRUC.							
COMPOSICIÓ GEOL.	Sorra de platja + llicorella + llims				POSITIVES					
COMPOSICIÓ ORG.										
COMPACTACIÓ		COLOR								
INCLUSIONS (-10%)										
DISTRIBUCIÓ COMP/INCL		MOSTRES								
ALTRES OBSERVACIONS										
FORMA PLANTA		FORMA SECCIÓ			NEGATIV.					
BASE		OBSERVACIONS PARET								
DIMESIONS										
TIPUS ESTRUCTURA					ESTRUCTUR.					
MATERIAL CONSTR.										
TIPUS D'OBRA										
ALTRES DADES TÈCNIQUES										
Z SUP	3,55 m.s.	Z INF	2,22 m.s.n	m s.n.m.	POTÈNCIA	1.33	cm	ORIENTACIÓ		GENERAL
DIMENSIONS MÀX.					FIABILITAT/CONSERV.					
OBSERVACIONS										
MATERIALS										
Nº INHUM.		ESTRUCTURA VINC.		ORIENTACIÓ						INHUM.
POSICIÓ					CONSERV.					
ALTRES ELEM.										
COBREIX		COBERT PER								RELACIONS ESTRATIGRÀFIQUES
FARCEIX	116	FARCIT PER								
TALLA		TALLAT PER								
S'ADOSSA		SE LI ADOSSA								
IGUAL A		COMPARABLE								
INTERPRET.	Rebliment de la rasa efectuada en el marc de la pròpia obra.									
CRONOL.	Segle XXI									
PLANTES		FOTO		DATA						
SECCIO		NOM								

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 / Carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona (el Barcelonès)

Codi MUHBA: 068/10

Actium®

ANNEX 5. INVENTARI DE MATERIALS ARQUEOLÒGICS

INVENTARI DE MATERIALS:

Intervenció arqueològica al passeig del Taulat, 149-195 / carrer Espronceda, 17-23 · Barcelona

CODI MUHBA 068/10

UE	Nº INV.	PRODUC CIÓ	FORMA	ALTRES FORMES	INF. VORES	BASES	NANSES	ALTRES	TÈCNICA	ACABAT INTERN	ACABAT EXTERN	Nº MINIM	Nº TIPOL.	CRONOLOGIA	OBSERVACIONS
106		20002	CLA					5							2 dels claus estaven associats a l'individu 112 i 1 a l'individu 108
106		50007						4	MO						Quatre fragments de maó de difícil atribució cronològica
106		50003						1							Un fragment d'arrebossat de color blanc de difícil atribució cronològica
106		14002	FIN		4				TO			4	1		Són fragments informes de difícil atribució cronològica
106		50012						1							Un fragment d'Opus Signinum força barroer (trossos de ceràmica força gruixuts)
106		60001						5						Molt possiblement, segle XIX	Trossos d'os que presenten el negatiu de l'extracció de peces rodones, pressumiblement botons
106		50002						1						Època medieval-moderna	Es tracta d'un trespeus utilitzat en la cocció d'atuals ceràmics
106		30000			1										Fragment informe de vidre blau
106		14103	FIN		1				TO	VI	VI	1	1	Segle XVII	
106		14003			1				TO		VI	1	1	Època medieval-contemporània	
106		14003	FTA			1			TO		VI	1	1	Segle XVIII-XIX	Presenta decoració en ocre feta amb la tècnica de la "llanterna"
106		14003			1				TO	VI	VI	1	1	Època medieval-contemporània	Es va recuperar associada a l'individu 104
106		13204						1	MO						Petit fragment de llàntia romana on s'aprecia part del cercle incís que limita el disc i l'arrencament de la nansa
106		20002	PLC					1							

UE	Nº INV.	PRODUC CIÓ	FORMA	ALTRES FORMES	INF. VORES	BASES	NANSES	ALTRES	TÈCNICA	ACABAT INTERN	ACABAT EXTERN	Nº MINIM	Nº TIPOL.	CRONOLOGIA	OBSERVACIONS
106		14005			1				TO			1	1		
106		20002			1										Es tracta d'un fragment informe de ferro
106		60001						1							Es tracta d'un fragment d'os polit sense forats. Possiblement era la matèria primera preparada per a l'extracció de botons
110		14003	PAT		1				TO	VI		1	1		
110		20002	CLA					4				4	1		
110		20002	PLC					2							
110		60001						7							7 fragments d'os polit, possiblement utilitzats com a matèria primera per a l'extracció de botons
110		60001						21							Fragments d'os que presenten el negatiu de l'extracció de peces rodones, en principi botons. Són, per tant, el rebuig d'aquest procés productiu
110		14103	PAT		1				TO	VI	VI	1	1	Segle XVII	
110		13310					1					1	1		
110		60054						1							Es tracta d'una closca de petxina
110		14002	FIN		4				TO			4	1		
110		14003	GET		1				TO	VI	VI	1	1	Medieval-contemporània	
110		14006	FIN		1				TO	VI	VI	1	1		Marró clar

Intervenció arqueològica

Passeig del Taulat, 149-195 / Carrer d'Espronceda, 17-23

Barcelona (el Barcelonès)

Codi MUHBA: 068/10

Actium®

ANNEX 6. RESULTATS ANALÍTICA RADIOCARBONI

Dr. J.F. Piqueras
Actium Patrimoni Cultura SI
C. Doctor Corbera, 24
08328 Alella (Barcelona)

03 October 2011

Rif.CEDAD: 2011 0221

Results of Radiocarbon Dating

Dear sir, please find enclosed the results of the radiocarbon dating of the samples you submitted to CEDAD (AMS and radiocarbon dating facility, University of Lecce, Italy) and listed in Table 1.

<i>Sample ID</i>	<i>CEDAD Code</i>	<i>Provenance</i>
068/10 UE:106 N° IND.118	LTL8078A	

TABLE 1. SUMMARY OF THE DATED SAMPLES.

Macro contaminants were removed from the samples by mechanical handpicking under optical microscope. The selected portion of the samples was treated in order to chemically remove any possible source of contamination.

The purified sample material was then converted to carbon dioxide by combustion in sealed quartz tubes. The obtained carbon dioxide was converted at 550°C into graphite by using ultrahigh purity Hydrogen as reducing medium and 2 mg iron powder as catalyst. The sample yielded enough graphite to allow an accurate determination of the radiocarbon age by the accelerator mass spectrometer. The radiocarbon concentrations have been determined in the accelerator mass spectrometer by comparing the ^{12}C , ^{13}C currents and the ^{14}C counts obtained from the samples with those obtained from standard materials supplied by IAEA (International Atomic Energy Agency) and NIST (National Institute of Standard and Technology). The "conventional radiocarbon age" was calculated with a

$\delta^{13}\text{C}$ correction based on the $^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$ ratio measured directly with the accelerator. For the estimation of the measurement uncertainty (standard deviation) both the radioisotope counting statistics and the scattering of the data have been taken into account. The larger of the two is given as final error in Table 2.

Sample	Radiocarbon Age (BP)	$d^{13}\text{C}$ (‰)^(**)	Note
LTL8078A	24 ± 45	-17.8 ± 0.1	

(**) The listed values of the carbon stable isotopes fractionation term ($\delta^{13}\text{C}$) are measured by AMS. These values can differ from the natural fractionation and from those measured by IRMS.

TABLE 2. MEASURED VALUES.

The conventional radiocarbon ages for the samples were converted into calendar years by using the software OxCal Ver. 3.5 based on the last atmospheric dataset [Reimer PJ, et al. 2004 *Radiocarbon* 46:1029-1058]. The results of the calibration are reported in the following figure.

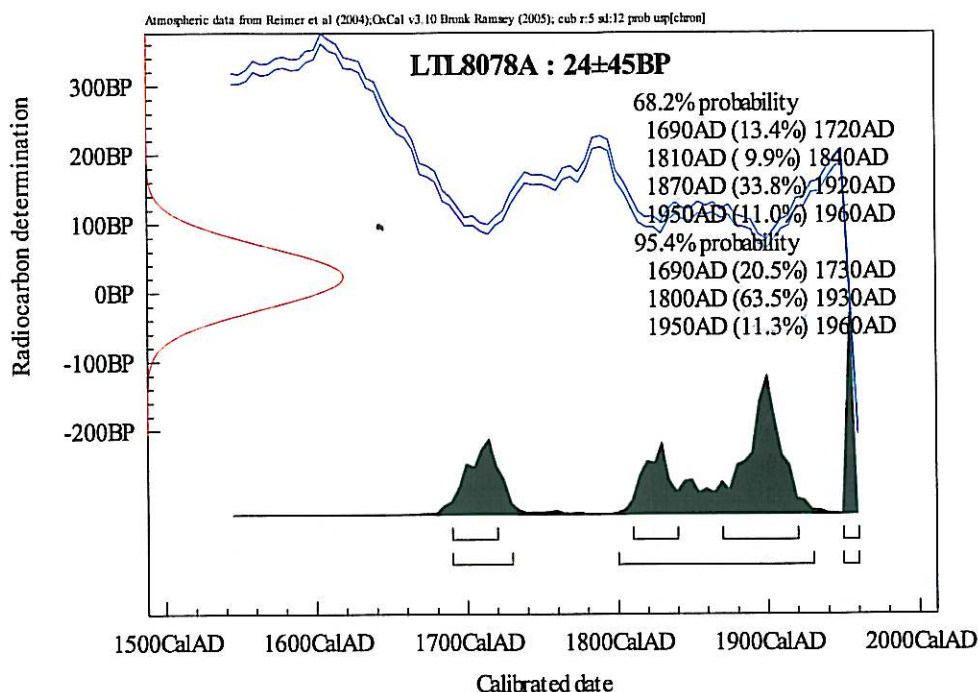

Figure 1. Calibration of the radiocarbon age of the sample LTL8078A.

Best Regards,

Prof. Dr. Lucio Calcagnile

Director, Centro di Datazione e Diagnostica dell'Università del Salento